

Kaplanların Kokusu

Rus bilimadamları, hayvanları saymak için köpekleri kullanan yeni bir yöntem geliştirdiler. Önceden, hayvanlar çevrede bıraktıkları izler takip edilerek sayılıyorlardı. Ancak, bu yöntemle aynı hayvan yanlışlıkla iki kez sayılabiliyordu. Sibiry kaplanlarını saymak için geliştirilen yeni yöntemle köpekler, kaplanların koku kollarını ayırtarak ve karşılaştırarak için eğitiliyorlar. Kaplanlar dolaştıkları bölgeye dışkılarını bırakıyorlar. Dışkılarla salınan koku da, kaplan gezerken pençeleriyle etrafa yayılıyor. Araştırmacılar, bu koku örneklerini toplayıp, laboratuvara getiriyorlar ve köpekler depolanmış örneklerle karşılaştırma yapıyorlar. Her kaplanın kokusunu aynı belleklerinde tutan köpekler sayesinde aynı kaplan iki kere sayılmış olmuyor.

Selda Artı

New Scientist, 12 Temmuz 1997

Gökten Ağaç Yağarsa

Çok yakında, Dünya belki de ağaç bombardımanına tutulacak. Massachusetts Institute of Technology'den Moshe Alamaro, ağaç ekimi için yeni bir teknik ortaya attı. Ona göre, ağaçlar uçaktan aşağı atılırlar. Doğada kendi kendine yok olabilen plastik konilere yerleştirilen bu ağaçlar toprağa düşerek gömülürler. Hava bombardımanının gücünden çok emin olan Alamaro, bu iş için ABD ve İngiltere hava kuvvetlerine başvurduklarını ama çok dolu oldukları gerekçesiyle kabul edilmediklerini söylüyor.

Ağustos 1997

Denizkaplumbağaları Büyük Yüzücüler

Bütün canlı türleri insanların verdiği zarar karşısında eşit konumda değildirler. Bazıları bu duruma uyum sağlayabilir. Ama diğerleri, örneğin, denizkaplumbağaları (*Caretta caretta*) evrimsel bir engel yüzünden bu işten çok zararlı çıkabilirler. Üreme zamanında bu kaplumbağalar binlerce kilometre dolaşıp tekrar kendi doğdukları yere gelirler. Frankfurt Goethe Üniversitesi Ekoloji ve Evrim Bölümü'nden bir grup araştırmacı, yumurtlama alanı olarak kendi doğum yerlerini seçmek özelliği sadece deniz kaplumbağalarının bir türünde mi var, yoksa diğerleri de bu özelliğe sahip mi, bunu araştırmışlar. Görmüşler ki diğer türlerde de bu özellik var. Bu da gösteriyor ki eğer

biyo-
lojik çeşitliliğin devamını istiyorsak yumurtlama alanlarını iyi korumalıyız.

Elif Yılmaz

Science et Vie, Mart 1997

Avrupa'da Çiftçiler Uyduya Yakalandı

Avrupalı çiftçiler belli ürünlere uygulanan teşvikleri "kapatma" için ellerini ovuştururken suç üstü yakalandılar. Avrupa Birliği Ortak Tarım Politikası gereğince çeşitli ülkelerde tahıl, baklagiller ve keten bitkisi ekimi yapan üreticilere maddi destek sağlanıyor. Bazı çiftçilerin, bu bitkileri yeterince ağırlıklı ekmedikleri, hatta tarlalarını boş bıraktıkları halde teşvik aldıkları saptandı. Yöneticiler, sahtecileri yakalamak için, farklı tarım ürünlerini saptayabilen Fransız SPOT uydularının gönderdiği fotoğraflardan yararlanıyorlar. SPOT fotoğrafları biraz pahalıya patlıyor: Bir kilometrekarelik ekili alanın fotoğraflanmasının maliyeti 50 İngiliz Sterlini. Şu anda, teşvik alınan ekili alanların yalnız yüzde 5'i fotoğraflanıyor. Üstelik her bir fotoğraf, o tarım alanının yalnız yüzde üçünü görüntülüyor. Komisyonlar, çekilen fotoğrafların sayısını artırmakla birlikte, sahtecilik yaparken yakalanan çiftçilere ödenen cezaları da artırarak, sahteciliğin önünü almak konusunda kararlı.

Elif Yılmaz

Science et Vie, Mart 1997

New Scientist, 17 Mayıs 1997

Özgür Kurtuluş